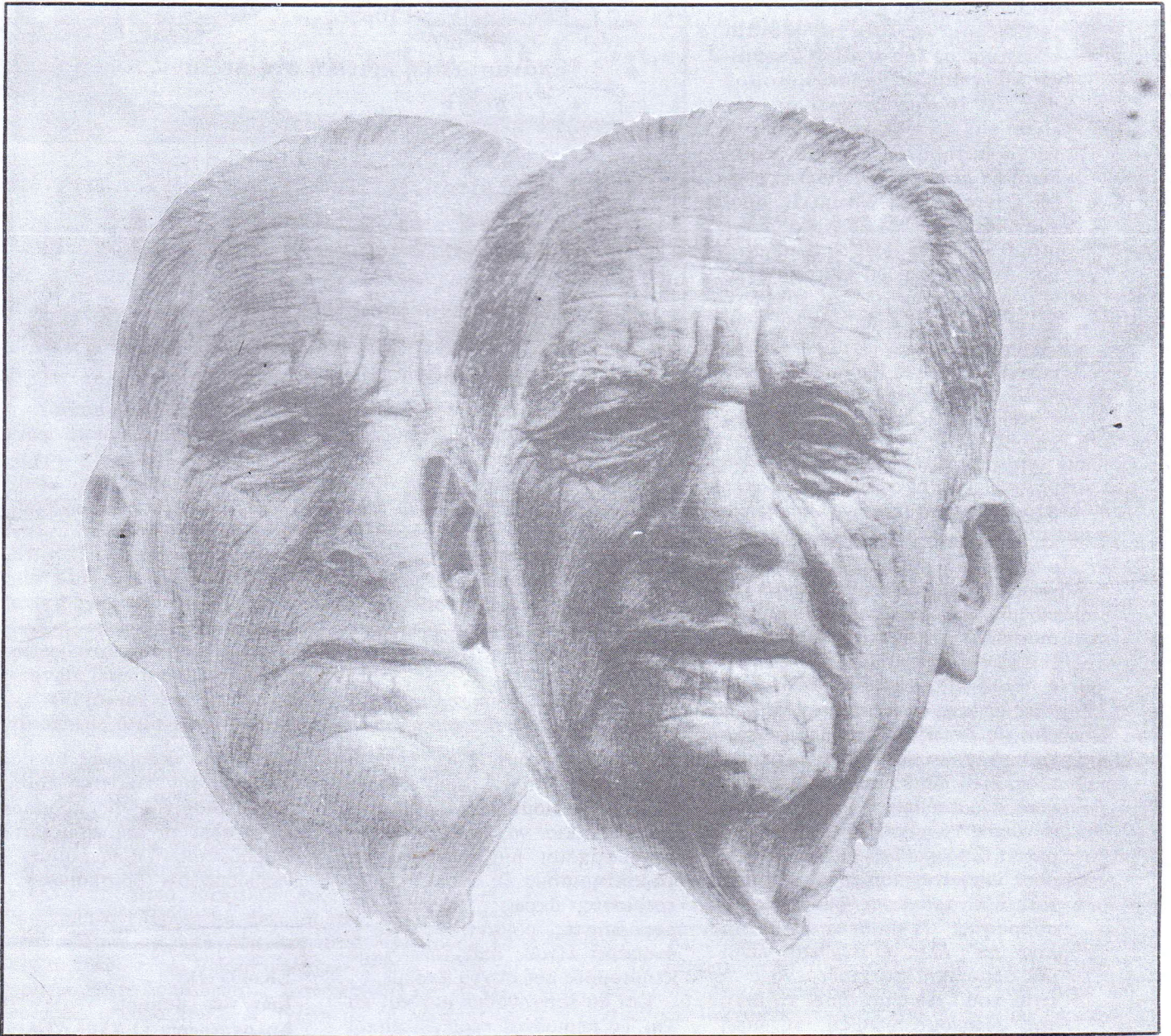

ΝΕΑ ΤΑΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' — ΤΕΥΧΟΣ 8ο — ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1988 — ΔΡΧ. 200

ΚΑΡΛ ΣΜΙΤΤ: Η ΔΙΔΑΧΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

EDITORIAL

Φαίνεται ότι παρά την αντίληψή μας, ότι η θέση μας, πολιτική και ιδεολογική είναι σαφής, όρισμένοι δέν έχουν άκόμα καταλάβει. Καί είμαστε πάλι αναγκασμένοι, γιά μία άκόμη φορά νά αὐτοπροσδιοριστοῦμε ρητά.

Διάφοροι «φίλοι» επιδίδονται τελευταία σε μια σχεδόν αγωνιώδη προσπάθεια χαρακτηρισμοῦ μας. Τό ἔχουμε ξαναπεί ότι δέν είναι καί τόσο εὐκόλη ὑπόθεση νά χαρακτηριστεῖ αὐτό τό περιοδικό. Κι αὐτό κυρίως γιάτι ἐκφράζει ζωντανές καί δυναμικές πραγματικότητες, ἐκφράζει τό δυναμισμό ἑνός κινήματος νεολαίας πού ἀνδρώνεται, μά καί τήν ἀγωνία γιά δημιουργία καί σύνθεση ὄλων ἐκείνων πού, ἔχοντας γιά χρόνια προβληματιστεῖ καί ἀγωνιστεῖ γιά ἔθνικά ἰδανικά, ἔχοντας προδοθεῖ, ἐγκαταλειφτεῖ, διωχτεῖ ζητοῦν κάτι νέο, κάτι πραγματικά καινούργιο.

Πῶς λοιπόν νά χαρακτηριστεῖ κάτι πού σάν κι αὐτό δέν ὑπῆρξε ποτέ στό παρελθόν; Δέν είναι εὐκολο νά ξεμπερδέψει κανείς μαζί μας μέ μία ταμπέλλα, γιάτι δέν χωράμε πίσω ἀπό καμία: "Ὅποια καί νά μᾶς φορέσουν πάντα κάτι περισεύει, πάντα κάτι δέν ταιριάζει, πάντα κάτι ἀντιφάσκει μέ κάτι ἄλλο. "Ὅμως ἔτσι δέν εἶναι ὄλες οἱ νέες συνθέσεις; Ἀξιοποιοῦν τίς ἐμπειρίες καί τίς σκέψεις τοῦ χτές, συνδιαλέγονται μαζί τους, ἔτσι ὥστε ὅταν τελικά φτάνουν στό ἐπόμενο βῆμα, ἡ τελική σύνθεση νά εἶναι ἀρκετά διαφορετική ἀπό καθένα ἀπό τά ἐπιμέρους κομμάτια πού τή συνθέσαν. Καί δέν πρόκειται φυσικά περί συρραφῆς. Ἡ σύνθεση δέν εἶναι λίγο ἀπ' ὅλα, ἡ σύνθεση εἶναι μία ἀρμονική, σφιχτοδεμένη ἐνότητα πού ἔχει ἀποκτήσει τή δική της αὐτόνομη ὑπαρξη, τή δική της δυναμική μέσ στήν πορεία τῆς σκέψης καί τῆς πράξης, πού ἀναπτύσσεται γεννώντας τίς δικές της ἀντιθέσεις, περιμένοντας μέ τή σειρά τῆς νά ξεπεραστεῖ, ἔχοντας συμβάλλει ὅσο μπόρεσε κι ὅσο ἄξιζε στήν ἀνθρώπινη ἐμπειρία.

Πιστεύουμε ὅτι τό περιοδικό ἐπιτελεῖ ἀκριβῶς αὐτή τή λει-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

• Ἰδιωτικά Πανεπιστήμια	3
• Σχόλια	5
• Ἐθνικιστικές Γιορτές	10
• Ἐπαναστατική κριτική στή Δεξιά	12
• Μαθητικές Ἐκλογές	16
• Κάρλ Σμίττ	18
• Ἀμερικανικές Βάσεις	25
• Ἡ δολοφονία τοῦ Κίρωφ	28
• Κινηματογράφος	33
• Βιβλιοκριτική	37
• Ἀλληλογραφία	39
• Εἰδήσεις	41

τουργία: συγκροτεῖ μία ἐναλλακτική θέση γιά τή δεξιά καί τόν ἔθνικισμό. Νομίζουμε λοιπόν ὅτι ἔχουμε δίκιο νά ἐκνευρίζομαστε ὅταν κάποιιοι βιάζονται νά μᾶς χαρακτηρίσουν ὡς φασίστες, ἔξτρεμιστές, ἄκρως... ἀκροδεξιούς, ρεφορμιστές, ρομαντικούς γιά ν' ἀναφέρω λίγους ἀπό τοῦς χαρακτηρισμούς πού συχνά ἀκοῦμε.

Καί θά ἐξηγηθοῦμε μία καί καλή. Τό περιοδικό περιέχει κάποιους ἄξονες γύρω ἀπό τοῦς ὁποίους περιστρέφεται. Ἐνας εἶναι ἡ ἐπικαιρότητα: ἐκεῖ τό περιοδικό παίρνει πράγματι πολιτική θέση ἀπέναντι στά γεγονότα, στή στάση τῶν κομμάτων, στή διαμόρφωση τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς. Ἡ πολιτική θέση τοῦ περιοδικοῦ προκύπτει κάθε φορά ἀπό τά ἄρ-

θρα αὐτά. Ἐπομένως ἂν κάποιος ἀναζητᾷ τήν πολιτική ταυτότητα τοῦ περιοδικοῦ, ἄς προσπαθήσει νά βγάλει τά συμπεράσματά του διαβάζοντας τά ἄρθρα αὐτά. Ἐμεῖς νιώθουμε ὅτι βρισκόμαστε πολὺ

συνέχεια στή σελ. 43

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Κων/νος Τσακίρης

Κολοκοτρώνη 11 - 105 62 ΑΘΗΝΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἐτήσια συνδρομή ἐσωτερικοῦ: 1.500 δρχ.

Ἐτήσια συνδρομή ἐξωτερικοῦ: 2.000 δρχ.

Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους καί δέν δεσμεύουν τήν Σύνταξη

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ; ΜΑ ΤΡΕΛΛΑΘΗΚΑΜΕ ΕΝΤΕΛΩΣ;

Λοιπόν μᾶς ἔμελλε νά τό δοῦμε καί αὐτό! Μέσα στήν ἀντιπατικότητα τῶν κυβερνητικῶν ἐξαγγελιῶν τύπου μέσα καί ἔξω ἀπό τό ΝΑΤΟ —ναί ἤ ὄχι στήν ΕΟΚ, ἔκανε τήν ἐμφάνισή του ἓνα ἐξίσου κεφαλαιώδες θέμα γιά τήν ἑλληνική πραγματικότητα: ἡ ἀποδοχή ἢ μή ἰδιωτικῶν Πανεπιστημίων στήν Ἑλλάδα καί παρουσιάζεται τό ἐξῆς κωμικό: μιᾶ Κυβέρνηση πού θέλει νά ὀνομάζεται σοσιαλιστική ἐγκρίνει τήν ἴδρυση τέτοιων Πανεπιστημίων ἐνῶ ἡ συνδικαλιστική παράταξη πού τήν ἐκπροσωπεύει στό φοιτητικό χώρο ὑποστηρίζει φανατικά «τήν μή ἰδιωτικοποίηση τῆς Παιδείας».

Ἀπέχοντας ἀπό τόν διάλογο περί τῆς συνταγματικότητας ἢ μή τῶν ἰδιωτικῶν Πανεπιστημίων δέν μπορούμε νά μή σταθοῦμε στόν ἴδιο τό θεσμό τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαίδευσης, καί δῆ, τῆς ἀνώτατης καθῶς καί στίς συνέπειες πού ἐπιφέρει αὐτός στήν ἑλληνική κοινωνία.

Ὅταν μιλάμε γιά ἰδιωτικά Πανεπιστήμια ἐννοοῦμε φορεῖς ἀνώτατης ἐκπαίδευσης πού ἀποτελοῦν νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, γεγονός πού σημαίνει ὅτι ἰδρύονται ἀπό ἰδιώτες, οἱ ὁποῖοι καί καταρτίζουν τά προγράμματα σπουδῶν τους. Τό κράτος δέν μπορεῖ ν' ἀσκήσει ἐποπτεία σ' αὐτά τά προγράμματα ἐκπαίδευσης, ὅπως ἐπίσης καί σέ κανένα ἄλλο θέμα πού ἔχει σχέση μέ τή λειτουργία τους. Ἀνέλεγκτη συνεπῶς ἡ συγκεκριμένη παροχή γνώσεων σέ Ἕλληνες πολῖτες καί ἡ ἰδεολογία πού τελικά περνάει σ' αὐτούς!

Ἄς μὴν πάμε ὅμως τόσο μακριά, στίς ἐπιπτώσεις μιᾶς τέτοιας παιδείας σέ μελλοντικούς πολῖτες. Ἄς σταθοῦμε στους σημερινούς ὑποψήφιους φοιτητές οἱ ὁποῖοι τελειώνοντας τό σχολεῖο ἐρχονται ἀντιμέτωποι μέ τήν σκληρότερη πραγματικότητα πού θά μπορούσαν ποτέ νά φανταστούν: τό

δικαίωμά τους στή μόρφωση καί στήν ἐπαγγελματική κατάρτιση, οὐσιαστικά τό δικαίωμά τους γιά αὐριανή ἀπασχόληση στήν ἀγορά ἐργασίας ὑπόκειται σέ διακρίσεις καί διαβαθμίσεις οἱ ὁποῖες σχετίζονται μέ τήν οικονομική τους δυνατότητα νά φοιτήσουν ἢ ὄχι σέ κάποιο ἰδιωτικό πανεπιστήμιο.

Διότι τό ἰδιωτικό Πανεπιστήμιο λειτουργεῖ μέ τά χρήματα τῶν ἐγγραφομένων φοιτητῶν καί παρέχει ἀναμφίβολα καλύτερης ποιότητας γνώση ἀκριβῶς διότι θά προσελκύσει μέ τά οικονομικά του μέσα ὅτι καλλίτερο ἔχει νά ἐπιδείξει ἢ Ἑλλάδα σέ ἐπιστήμονες καί ἀκόμα προσφέρει ἀρτιότερη ὑλικοτεχνική ὑποδομή σέ σχέση μέ τά πενιχρά μέσα πού τό Κρατικό Πανεπιστήμιο διαθέτει. Καί ἔτσι ἔχουμε τό ἐξῆς παράδοξο: ἀριστοῦχοι μαθητές πού εἰσάγονται στό Κρατικό Πανεπιστήμιο προσλαμβάνουν κατώτερης ποιότητας γνώση ἀπό τοὺς ἀποτυχόντες ἀλλά οικονομικά εὐπορους συμμαθητές τους πού φοιτοῦν στό ἰδιωτικό Πανεπιστήμιο. Κι ὅμως... σ' αὐτή τήν παιδεία «τῶν δύο ταχυτήτων» ὑπάρχουν πολλοί ὑποστηρικτές πού προέρχονται κυρίως ἀπό τό λεγόμενο φιλελεύθερο χώρο.

Τά ἐπιχειρήματά τους μιλοῦν γιά συναγωνισμό τῶν διαφόρων Πανεπιστημίων μεταξύ τους. Δημόσιων καί ἰδιωτικῶν γεγονός πού θά ἔχει ὡς ἐπακόλουθο τήν ἀνύψωση τοῦ ἐπιπέδου σπουδῶν τῶν κρατικῶν ἰδρυμάτων. Γιά ποιό λόγο ὅμως ἄραγε θ' ἀνέβει τό ἐπίπεδο τῶν σπουδῶν στά κρατικά Πανεπιστήμια; Καί ποῖος θά συμβάλλει σ' αὐτή τήν ἄνοδο; Μήπως τό κράτος θά συγκινηθεῖ ἀπό τό ἐπίπεδο τῶν ἰδιωτικῶν καί θά δώσει τά λεφτά γιά νά καλυτερεύσουν στά κρατικά, λεφτά πού χρόνια τώρα ἀρνεῖται; Μήπως οἱ καθηγητές θά δουλέψουν σκληρότερα ἐνῶ θά παίρνουν τοὺς ἴδιους χαμηλοῦς

μισθούς; Ή μήπως τελικά οι φοιτητές χάρις στην μεγαλύτερη «ικανότητά» τους θά φτάνουν στά ίδια αποτελέσματα έρευνας χωρίς τά μέσα (έργαστήρια, άσκήσεις κ.λπ.) πού θά τά προετοιμάσουν;

Τίποτα άπ' όλ' αυτά δέν πρόκειται βέβαια νά γίνει. Τά δημόσια Πανεπιστήμια θά έγκαταλειφθούν στην μοίρα τους άπό τό ίδιο τό κράτος πού θά βρει διέξοδο στην ύπαρξη των ιδιωτικών, τά όποια θά προετοιμάζουν άριστα εκπαιδευμένους έπιστήμονες, οι όποιοι καί θά υπερπληρούν τις θέσεις έργασίας. Κι όλ' αυτά μέ τό μικρότερο δυνατό πολιτικό κόστος.

Τά δημόσια πανεπιστήμια θά εξακολουθήσουν νά υπάρχουν για νά ικανοποιούν προεκλογικούς κομπασμούς για «πανεπιστήμια άνοιχτά στό λαό» καθώς καί «άφειδείς ύποσχέσεις για μία «άνώτατη καί εξειδικευμένη εκπαίδευση δωρεάν στους πολίτες».

Στήν πραγματικότητα θά λειτουργούν ως κέντρο ψευδοαπασχόλησης νέων ανθρώπων οι όποιοι, μή υπάρχοντας κρατικού Πανεπιστημίου, θά έψαχναν μάταια για κάποια δουλειά, γεγονός πού θά άνύψωνε τρομακτικά τόν δείκτη άνεργίας της χώρας. Ψευδοαπασχόληση λοιπόν μέσα σε χαώδη άμφιθέατρα των 2.000 ατόμων, μέ άδιάφορους καθηγητές καί άνύπαρκτα έργαστήρια. Σε τελευταία άνάλυση άχρηστα πτυχία, καί άργότερα άδυναμία εύρέσεως έργασίας για χιλιάδες νέους πού άδυνατούν νά φοιτήσουν σε ιδρύματα. Καί όλ' αυτά μέ μαθηματική ακρίβεια. Στην περίπτωση της Ίσπανίας ή ύποβάθμιση των κρατικών Πανεπιστημίων εξαιτίας της όργάνωσης καί λειτουργίας των ιδιωτικών είναι πιά μία πραγματικότητα.

Στήν Ελλάδα οι μόνοι πού φαίνεται νά διαμαρτύρονται για την έπερχόμενη διάλυση των δημοσίων Παν/μίων καί την πολιτική της παροχής ανώτατης εκπαίδευσης μόνο σ' αυτούς πού μπορούν νά πληρώσουν είναι οι άριστεροί.

Όμως στόν αντίποδα αυτής της πολιτικής τάσσουν τόν χρεωκοπημένο 1268/82. Τις καταλήψεις, του, ξυλοδαρμούς καθηγητών, καί γενικότερα τις πρακτικές πού όδήγησαν δημόσια τά Πανεπιστήμια στην τραγική κατάσταση στην όποια βρίσκονται σήμερα.

Τά ιδιωτικά Πανεπιστήμια δέν είναι ή λύση στα προβλήματα πού αντιμετώπιζει ή Δημόσια εκπαίδευση. Καί σίγουρα δέν αποτελούν λύση οι σπασμοδικές πρακτικές βίας πού έπιζητούν την γενικότερη ύποβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης στην χώρα μας. Μοναδική διέξοδος για μία ποιοτική καί έπαρκή εκπαίδευση για όλους τους φοιτητές — άνεξάρτητα από τις οικονομικές τους δυνατότητες — είναι ή προσπάθεια για την βελτίωση των ήδη υπάρχόντων κρατικών Πανεπιστημίων. Άπαραίτητη προϋπόθεση για την καρποφορία αυτής της προσπάθειας είναι μία σειρά μέτρων πού θά έγγυηθούν ένα θετικό ξεκίνημα: μείωση των εισαγομένων (παρ' όλο τό πολιτικό κόστος), αύξηση των δαπανών για την Παιδεία, περιορισμός των ανώτατων ιδρυμάτων πού δέν πληρούν τις προϋποθέσεις λειτουργίας κάποιας ανώτατης σχολής ίδρυσης τεχνικών σχολών εξοπλισμένων για την κατάρτιση των φοιτητών.

Σήμερα στόν πανεπιστημιακό χώρο υπάρχει διάθεση κι άποφασιστικότητα. Οι φοιτητές διψούν για έπιστημονική γνώση καί παλεύουν για νά την κατακτήσουν. Οι καθηγητές ενθαρρύνουν την έρευνα καί χρόνο μέ τό χρόνο αυξάνουν τις απαιτήσεις τους. Ή Πολιτεία όφείλει νά έγγυηθεί στα παιδιά της ότι οι προσπάθειες αυτές θά βραβευθούν μέ πτυχία πού θά έχουν άντίκρυσμα στόν ελληνικό καί ευρωπαϊκό χώρο.

Μία πολιτεία πού θέλει νά βαδίσει αυτοδύναμη προς τό 1992 πρέπει τουλάχιστον νά μπορεί νά εξασφαλίσει στους πολίτες της ίσες ευκαιρίες καί ολοκληρωμένη καί σε έθνικό επίπεδο ισότιμη εκπαίδευση πού θά όργανώνεται μέ βάση τις δυνατότητες του κράτους νά απασχολήσει τό μελλοντικό έργατικό δυναμικό.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Όπως είχαμε γράψει και σέ προηγούμενο τεύχος μας, ή υπόθεση Κοσκωτά βρισκόταν μόνο στην εκκίνησή της και δεν θ' άργούσε ν' άποκαλύψει τό βυθισμένο μέρος του παρόβουλου. Η μία επίθεση έφερε την άλλη, παίχτηκε κάποιο time-out κατά τή διάρκεια τής άπουσίας του πρωθυπουργού και μέ τήν επιστροφή του, τά χτυπήματα ανταποδόθηκαν άκόμη πιό λυσσαλέα. Σάν χιονοστιβάδα, πού πιά πήρε τόν δρόμο της και δεν μπορεί νά σταματήσει μά και θά συμπαρασύρει όποιους βρεθούν στό πέρασμά της, ή υπόθεση Κοσκωτά απέκτησε τή δική της δυναμική.

Τίς λεπτομέρειες τής υπόθεσεως άσφαλώς τίς έχετε παρακολουθήσει από τίς εφημερίδες. Και νομίζουμε ότι άποκαλύπτουν τήν δυσσομία και τήν βρωμιά πού κρύβουν οι άπαστράπτουσες MERCEDES, οι ξύλινες επενδύσεις τών ύπουργικών γραφείων, τά καλοσιδερωμένα κουστούμια και οι βαρύγδουποι τίτλοι. Φανερώνουν τήν άπίθανη διαπλοκή τών σχέσεων τής εξουσίας φανερώνουν τά πιό άπίθανα συμπλέγματα, τίς πιό έτερόκλητες συμμαχίες, τά πιό τρελλά παιχνίδια πού παίζονταν στό επίπεδο τών διοικούντων.

Πλαστά χαρτιά, χρηματοδοτήσεις τραπεζικών σέ πολιτικούς, προσπάθεια έλέγχου του ήμερήσιου και περιοδικού τύπου, του ραδιοφώνου, του άθλητισμού: μία παρτίδα στην όποία στην κυριολεξία συγκρούονται μηχανισμοί: Θά μου πείτε, αυτό είναι και λογικό και νόμιμο. Σέ μία δημοκρατία, ή σύγκρουση τών μηχανισμών είναι ό τρόπος άγώνα για τήν κατάληψη τής εξουσίας: οργανωμένα συμφέροντα, δηλ. άνθρωποι μέ κοινούς στόχους οργανωμένοι, επιδιώκουν μέ συγκεκριμένες ένέργειες τήν ύλοποίηση τών στόχων τους, κυρίως δέ προσπαθούν νά καταλάβουν τήν εξουσία.

Ό συλλογισμός αυτός είναι σωστός: μόνο πού ύπάρχει ένας περιορισμός: όταν μιλάμε για οργανωμένα συμφέροντα, μιλάμε για οργανωμένα λαϊκά συμφέροντα: όταν μιλάμε για διοικήσεις, μιλάμε για λαϊκές διοικήσεις: όταν μιλάμε για σύγκρουση μηχανισμών, μιλάμε κυρίως για σύγκρουση κομμάτων ή για τίς λεγόμενες «όμάδες πιέσεως». Όλες αυτές οι συνταγματικές κατασκευές υποτίθεται ότι άποσκοπούν σ' ένα πράγμα: στην περιφρούρηση του δικαιώματος έκφρασης του πολίτη, στην έγγυηση ότι ό πολίτης μπορεί μέ τήν ψήφο του, μέ τή στρατεύσή του σέ κάποιο κόμμα, μέ τόν άγώνα του στό επαγγελματικό σωματείο νά έλέγξει τήν εξουσία, νά επιβάλλει τή θέλησή του, νά έκφραστεί σάν κυρίαρχο πολιτειακό όργανο. «Θεμέλιο του πολιτεύματος είναι ή λαϊκή κυριαρχία» λέει τό άρθρο 1 παράγραφος 2 του Συντάγματος.

Και καγχάζει ό Κοσκωτάς. Και καγχάζει ό Λαμπράκης. Και καγχάζει ό Γιωργάκης Παπανδρέου και ό Άρσένης και ό Άποστολόπουλος και ό Λούβαρης και ό Χιόνης. Και ίσως νά καγχάζει κι ό Ντέταρι άκόμα.

Γιατί στην πραγματικότητα ή άλήθεια βρίσκεται εκεί πού τήν είχε τοποθετήσει ή παλιά καλή έθνικιστική κριτική: στην άπόλυτη άλληλεξάρτηση τής διάνοησης μέ τήν πολιτική εξουσία και τό κεφάλαιο. Και στίς δυτικές δημοκρατίες τό κεφάλαιο παίζει τόν κυρίαρχο ρόλο. Ό Κοσκωτάς θέλησε νά μās άγοράσει όλους: μās έφτιαξε ώραϊες εφημερίδες, άγόρασε άμπολλα περιοδικά, μās έφτιαξε ραδιοφωνικό σταθμό, μās έφερε και τόν Ντέταρι. Η μεγαλύτερη δέ πλάκα είναι ότι όλ' αυτά τά έκανε μέ τά λεφτά μας, μέ τίς καταθέσεις μας. Άγόρασε και πολιτικούς, έτσι ώστε νά εξουσιάζει ότιδήποτε μās ενημερώνει ή μās άπασχολεί και μās παθιάζει: τόν τύπο (διάνοηση), τους πολιτικούς και τόν άθλητισμό. Και άς μή σπαώσει κανείς νά θριαμβολογήσει για τή δημοκρατία πού τελικά νίκησε. Δεν σταμάτησε ούτε ό λαός, ούτε οι θεσμοί τόν Κοσκωτά. Τόν σταμάτησε ένας αντίπαλός του στό παιχνίδι τής εξουσιάζεάς μας. Γιατί αυτή ή έσωτερική κρίση; Δύσκολο νά πει κανείς αν δεν ξέρει μέ λεπτομέρειες πώς εξελίχθηκαν οι σχέσεις ανάμεσα στους πρωταγωνιστές. Αντίθετα συμφέροντα, εγωϊσμοί, προσωπικές αντιπάθειες ή απλά... άσυμφωνία χαρακτήρων, όλ' αυτά μαζί και τό καθένα ξεχωριστά μπορεί νά όδήγησαν στην άποκάλυψη του σκηνικού πού είδαμε.

Είπαμε παραπάνω, ότι άποψη μας είναι ότι στίς δυτικές δημοκρατίες τελικά στό πλέγμα τής εξουσίας έλέγχει και καθοδηγεί τό κεφάλαιο. Είναι άποψη μας, μά θά δεχόμασταν ότι είναι πιθανό σέ δεδομένες στιγμές νά επικρατεί ή πολιτική εξουσία και σ' άλλες οι ιδιοκτήτες τών μέσων μαζικής έννημέρωσης. Εκείνο όμως πού μās φαίνεται πραγματικά φενάκη είναι ή διακήρυξη του Συντάγματος για λαϊκή κυριαρχία. Ό λαός σ' αυτό τό σύστημα είναι ό τελευταίος τροχός τής άμάξης: άγεται και φέρεται, χειροκροτεί και διαδηλώνει άνοήτως και έμπαίζεται άγρίως από τους ήρακλειδείς τής δημοκρατίας. Γιατί ειλικρινά δεν πιστεύουμε ότι είναι δυνατόν νά ύπάρχει άνθρωπος πού νά πιστεύει ότι μετά από τά όσα άποκαλύφθηκαν ύπάρχει άκόμη περιθώριο έλευθερίας γνώμης και έλευθερίας έκφρασης. Ό λαός στό σημερινό καθεστώς, είναι αντικείμενο κυριαρχίας και ποδηγητής πολιτιστικής, οικονομικής, πολιτικής, ήθικης. Και αυτή ή συνειδητοποίηση είναι βασική στην πορεία άναζήτησης του λαού μας ενός συστήματος εξουσίας πιό δίκαιου, πιό άληθινού, πιό αντιπροσωπευτικού, μέ μία λέξη, πιό έλεύθερου.

